

[Anders Andersen.]

Jeg tror at kunne sige en kæmpeindsats ikke mindst i betragtning af de økonomiske vilkår, der har været baggrunden for de resultater, der er opnået. Jeg har nævnt det før — må jeg nævne det igen — det er lykkedes at fordoble produktionen pr. arbejdsenhed inden for dansk landbrug gennem den sidste halve snes år. Så vidt mig bekendt er der ikke noget andet erhverv, der kan udvise en tilsvarende forøgelse af produktiviteten; dette være også sagt, når debatten om strukturændring inden for dansk landbrug i denne og i andre situationer er så aktuel.

Om alt dette vil jeg gerne sige, at det er min absolutte opfattelse, at vi naturligvis inden for landbruget må følge denne nye tids udvikling op. Vi har gjort det bl. a. ved at nedsætte specialudvalg, som skal undersøge, forberede, tilrettelægge og vejlede landbruget på disse områder, udvalg, der er nedsat allerede for år tilbage. Vi har inden for forskningen søgt at skabe samordning, for at hele vor forskning inden for landbruget kan tilrettelægges på den mest hensigtsmæssige måde, og der er taget initiativ til samling af alle forskningskræfter inden for dansk landbrug. Lad dette være et par eksempler på, at det er en misforståelse at tro, at dansk landbrug ikke er vågent over for den udvikling, vi står over for.

Når det ærede medlem hr. Morten Lange er så venlig at nævne, at nu er eksporten — jeg tror, det var til Indien — af mælkepulver gået så og så meget tilbage, kunne det ærede medlem måske også have været så venlig at oplyse tinget om, på hvilke betingelser man ville være i stand til at eksportere dette mælkepulver. Både når det drejer sig om dette marked og om mange andre markedsområder, ville det, hvis dansk landbrug skulle have rentable priser, kræve en væsentlig eksportstøtte eller en subsidiering af eksporten, for at en sådan eksport kunne foregå til bare nogenlunde rimelige priser.

Det er også ting, som man, når disse spørgsmål drøftes i den offentlige debat, må have opmærksomheden henvendt på. Det er ikke nok at sige, at man kan eksportere til det og det land; for landbruget er det også nødvendigt at tage hensyn til,

til hvilke priser og på hvilket grundlag en sådan eksport kan finde sted. Jeg har imidlertid af den debat, som har fundet sted i dag, og af udtalelser, som er fremsat også ved tidligere lejligheder, forstået, at der er en voksende forståelse af, at lovgivningsmagten må tage landbrugets særlige produktions- og eksportmæssige problemer op til nøje overvejelse og undersøgelse.

Jeg har også forstået, at man har erkendt nødvendigheden af, at der, medens landbruget klemmes inde mellem på den ene side de stigende omkostninger og på den anden side de vanskeligere afsætningsforhold med nedadgående priser på en lang række områder, fra samfundets side ydes støtte til dette erhverv. Det er min personlige opfattelse, at jo hurtigere Danmark bliver medlem af fællesmarkedet, jo hurtigere vil den støttestpolitik, som i forhandlingsperioden vil være nødvendig, kunne afvikles. Jo hurtigere dansk landbrug og dermed det danske samfund får mulighed for at indtjene større valuta-beløb på sine eksportvarer, jo hurtigere vil dette mål kunne nås til gavn for dansk landbrug og til gavn for hele det danske samfund. Det er nødvendigt for at bevare beskæftigelsen og for at bevare en industri, der fortsat vil og skal have mulighed for at eksistere.

Jeg håber med disse betragtninger at have givet udtryk for den skuffelse, som vi fra landbrugets side må notere ved dette lovforslags gennemførelse; men med denne skuffelse som baggrund vil jeg alligevel anbefale disse ændringsforslag som det mest mulige, man i øjeblikket politisk er i stand til at gennemføre.

Holger Eriksen: Selv om jeg ingenlunde er fjendtligt indstillet over for landbruget, og selv om jeg absolut deler den opfattelse, at en arbejder er sin løn værd, hvad enten han arbejder for andre eller han arbejder for sig selv, og hvad enten han er beskæftiget ved landbruget eller på anden måde, kan jeg hverken stemme for de ændringsforslag, der behandles i dag, eller for lovforslagets vedtagelse ved tredje behandling.

Uden at gå ind i den almindelige debat om problemet vil jeg gerne anføre nogle af de grunde, som gør det nødvendigt for mig at indtage dette standpunkt. For det første er jeg absolut ikke overbevist om, at en